

BEGO ETA JOSU

ADIMEN ARTIFIZIALA ETXEAN SARTU ZENEKOA

Idea: Beñat Erezuma Arisketa (berezuma.com)

Idazlea: chatGPT (chat.openai.com)

Irudiak: Stable Diffusion (playgroundai.com)

2023ko martxoa

AURKIBIDEA

1. atala: Ama, zer da adimen artifiziala?

2. atala: "Programatzen ikasten"

3. atala: "Adimen artifizialaren etorkizuna"

4. atala: "Adimen artifizialaren sormena"

5. atala: "Adimen artifiziala eta emozioak"

6. atala: "Adimen artifizialaren etika"

Epilogo

1. atala: Ama, zer da adimen artifiziala?

Josuk beti galdetu izan zion bere buruari nola izan zitekeen posible bere amaren telefono adimentsuak haren ahotsa ezagutzea eta bere galderei erantzutea. Egun batean, amarekin hitz egiten ari zela, galdera hori bera egin zion.

Amak irribarre egin eta dena adimen artifizialaren ondorio zela azaldu zion. Adimen artifiziala informatikaren arlo bat zela esan zion, normalean giza adimena beharko luketen zereginak ikasi eta egin ditzaketen programa informatikoak sortzen dituena.

"Adimen artifiziala giza adimenaren bertsio bat balitz bezala da, baina ordenagailu batean", esan zuen Begok, Josuren amak.

Josu liluratuta zegoen. Amak adimen artifizialak sortutako irudi batzuk erakutsi zizkion, artelan eta paisaia batzuk barne. "Adimen artifizialak ere artea sor dezake", esan zuen amak. "Sinestezina da gaur egun teknologiarekin lor daitekeena".

Josu konturatu zen adimen artifiziala nonahi zegoela, telefonotik hasi eta automobil autonomo eta robotetaraino. "Amatxo, adimen artifizialak gizakiak ordezkatu al ditzake lan batzuetan?" galdetu zuen Josuk.

Amak azaldu zuenez, adimen artifizialak arlo askotan lagundu dezakeen arren, hala nola arreta medikoan eta hezkuntzan, oraindik ere gizakiak behar dira erabakiak hartzeko eta arazo konplexuak konpontzeko. "Adimen artifiziala tresna indartsua da, baina gizakiak beti beharrezkoak izango dira erabilera gidatzeko", esan zuen Begok.

Josu hunkituta zegoen adimen artifizialari buruz gehiago ikasteaz. Amak agindu zion elkarrekin gehiago aztertuko zutela gai hura eta ikusiko zutela adimen artifiziala nola dagoen inguruko mundua eraldatzen.

2. atala: "Programatzen ikasten"

Adimen artifizialari buruz ikasi ondoren, Josu hunkitu egin zen denak nola funtzionatzen zuen ikasteagatik. Amak esan zion programazioa zela adimen artifiziala ulertzeko gakoa. "Programazioa adimen artifizialak hitz egiten duen hizkuntza da", esan zuen amak.

Josuk ez zuen inoiz programatu, baina hunkituta zegoen ikasteagatik. Amak programazioaren oinarriko kontzeptuak irakatsi zizkion, hala nola aldagaiak eta baldintzak. Azaldu zion programazioa ordenagailu bati argibideak ematea bezalakoa zela eta adimen artifiziala oso jarraibide konplexuen multzoa besterik ez zela.

"Programazioak arazoak konpontzen ere erakusten dizu", esan zuen amak. "Aukeratzen duzun edozein ikasketan balioko dizun trebetasun garrantzitsua da".

Josu hunkituta zegoen programazioarekin arazoak konpontzeagatik, eta amak erronka bat proposatu zion. "Irudi batean objektuak ezagutzeko programa bat sortuko dugu", esan zuen amak.

Elkarrekin, Josuk eta Begok ikasi zuten nola erabili Pythonen ikaskuntza automatikorako liburutegia objektuak ezagutzeko programa bat sortzeko. Josuk ikasi zuen nola programak irudiaren datuak erabiltzen zituen objektuak identifikatzeko eta nola ikaskuntza automatikoko algoritmoek laguntzen zioten programari denborarekin bere zehaztasuna hobetzen.

Hasieran zaila izan zen, baina Josu oso harro sentitu zen bere programak azkenean irudi batean objektuak identifikatu ahal izan zituenean. Ikasi zuen programazioa dibertigarria eta zirraragarria zela eta hunkituta zegoen gehiago ikasteagatik.

"Programazioa makinei bizia ematea bezala da", esan zuen Josuk. "Magia bezalakoa da".

Amak irribarre egin eta esan zuen: "Bai, eta zuk magia duzu eskuetan".

3. atala: "Adimen artifizialaren etorkizuna"

Objektuak ezagutzeko programa bat programatzen eta sortzen ikasi ondoren, adimen artifiziala zein indartsua zen konturatu zen Josu. Etorkizunean pentsatzen hasi zen eta nola adimen artifizialak mundua alda zezakeen hurrengo urteetan.

Amak azaldu zion adimen artifiziala industria asko eraldatzen ari zela, hala nola medikuntza, autogintza eta energia, eta munduko arazo handienetako batzuk konpontzen laguntzeko ohalmen handia zegoela, hala nola klima-aldaketa eta pobrezia.

"Adimen artifizialak lagundu diezaguke erabaki hobeak hartzen eta konponbide eraginkorragoak aurkitzen", esan zuen amak.

Baina adimen artifizialaren etorkizunari buruzko kezka ere bazeuden. Pertsona batzuk beldur ziren, adimen artifizialak giza adimena gainditu eta pentsatzen baitzuten gizateriaren mehatxu bihur zitekeela.

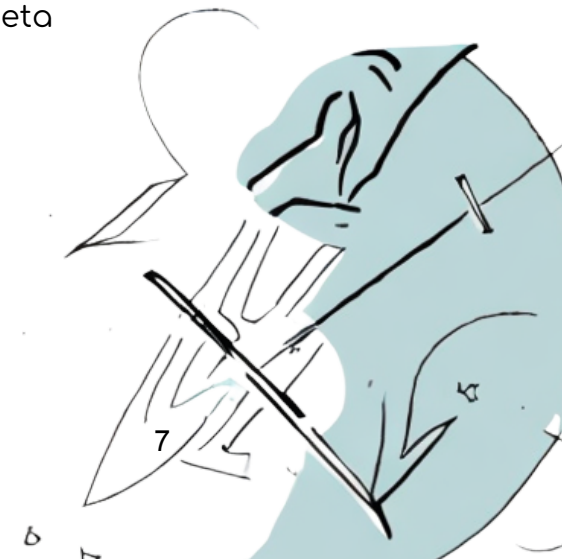

"Garrantzitsua da adimen artifiziala modu etiko eta arduratsuan erabiltzea", esan zuen amak. "Gizakiek beti egon behar dute kontrolpean eta teknologia nola erabiltzen den erabaki behar dute".

Josu konturatu zen adimen artifizialaren garapenean etikak eta erantzukizunak duten garrantziaz. Pribatutasunaren eta datuen segurtasunaren garrantziaz eta adimen artifizialaren garaian giza eskubideak nola babestu behar diren ikasi zuen.

Baina adimen artifizialak mundua hobetzeko duen ahalmena ere izan zuen inspirazio iturri. Konturatu zen bera ere adimen artifizialaren etorkizunaren parte izan zitekeela eta mundu hobe bat sortzen lagundu zezakeela.

"Mundua leku hobe bat egiteko adimen artifiziala erabiltzen duen belaunaldiaren parte izan nahi dut", esan zuen Josuk. Amak irribarre egin eta esan zuen: "Ziur nago egingo duzula, seme!"

4. atala: "Adimen artifizialaren sormena"

Adimen artifizialak mundua aldatzeko duen ahalmenaz ikasi ondoren, Josu sormenak adimen artifizialean duen paperaz interesatu zen. Amak azaldu zionez, adimen artifiziala zeregin zehatzetan oso ona zen arren, oraindik zaila zen makinentzat gizakiak bezalako sormenezkoak izatea.

"Sormena giza trebetasun paregabea da", esan zuen amak. "Baina zientzialariak lanean ari dira makinak sortzaileagoak izan daitezen".

Josu aztoratuta zegoen eta adimen artifizialaren sormenaren adibide batzuk erakusteko eskatu zion amari. Amak adimen artifizialak sortutako artelan batzuk erakutsi zizkion, hala nola margolanak eta musika.

Josu harritu egin zen artelanak oso zehatzak zirela eta gizakiek sortuak ziruditelako ikustean. Baina amak azaldu zion adimen artifizialak oraindik zailtasunak zituela benetan originala eta paregabea zen zer bait sortzeko.

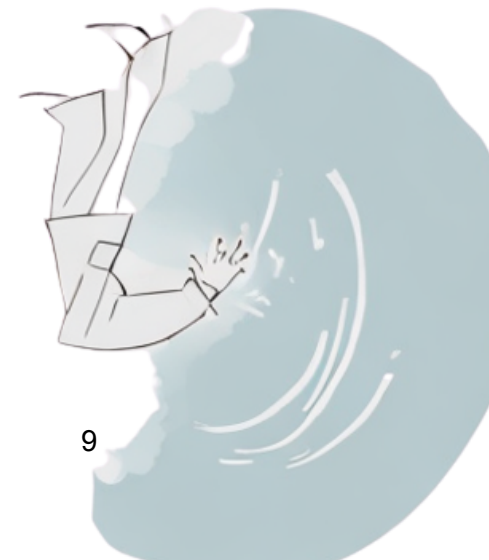
"Giza sormena trebetasun kognitibo eta emozionalen konbinazioa da", esan zuen amak. "Makinentzat zaila da konbinazio hori errepikatzea".

Josuk ulertu zuen adimen artifiziala zeregin askotan boteretsua bazen ere, sormenean oraindik mugak zituela. Baina konturatu zen, halaber, adimen artifiziala tresna baliagarria izan zitekeela gizakientzat beren sormena desblokeatzeko.

"Adimen artifizialak ideia berriak esploratzen eta inspirazioa aurkitzen lagun diezaguke", esan zuen Josuk. "Baina, azkenean, sormenak giza trebetasun paregabea izaten jarraitzen du".

Amak irribarre egin eta esan zuen: "Arrazoi duzu, seme. Sormena da gizaki gisa bakar egiten gaituen gauzetariko bat".

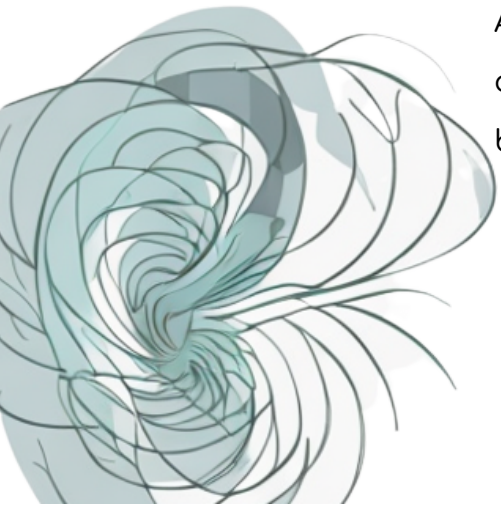
5. atala: "Adimen artifiziala eta emozioak"

Josu gero eta liluratuago zegoen adimen artifizialari buruz ikasitako guztiarekin. Baina oraindik gauza asko ez zituen erabat ulertzen, adimen artifizialaren eta giza emozioen arteko harremana, esaterako.

Amak azaldu zionez, adimen artifizialak datuak aztertu eta kalkulu konplexuak egin zitezkeen arren, makinentzat oraindik zaila zen giza emozioak ulertu eta errepikatzea.

"Emozioak konplexuak eta multifazetikoak dira", esan zuen amak. "Zaila da makinentzat giza emozioen konplexutasuna eta sotiltasuna errepikatzea".

Baina Josuk entzunak zituen chatbotak eta ahots laguntzaileak, pertsonen galderei erantzun eta nolabaiteko giza interakzio maila eman zezaketenak. Amak azaldu zion tresna horiek emozionalak diruditen arren, algoritmoetan oinarritutako erantzunak emateko programatuta daudela eta ez dutela benetako emoziorik.

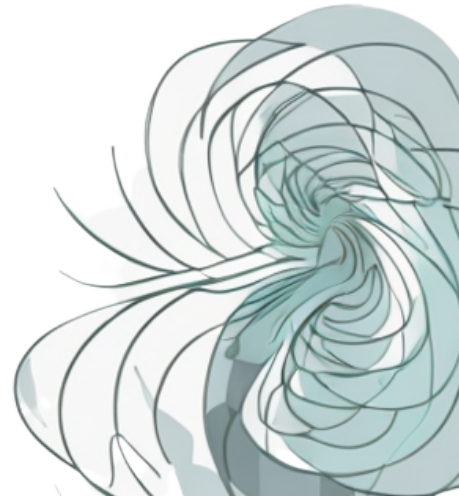

"Garrantzitsua da gogoratzea makinek ez dutela gizakiek bezalako emoziorik", esan zuen amak. "Baina giza emozioei erantzuteko eta pertsonei beren emozioak kudeatzen laguntzeko programatu daitezke".

Josuk ulertu zuen adimen artifiziala eta giza emozioak bi gauza desberdin zirela. Baina konturatu zen adimen artifiziala baliagarria izan zitekeela pertsonei emozioak ulertzen eta kudeatzen laguntzeko.

"Adimen artifiziala tresna baliagarria izan daiteke gure emozioak ulertzen eta erregulatzen laguntzeko", esan zuen Josuk. "Baina, azkenean, emozioak gizakiek bakarrik esperimentatu eta ulertu dezaketen zerbait dira".

Amak baiezkoa eman eta esan zuen: "Horixe, seme. Emozioak gizaki egiten gaituenaren funtsezko zati bat dira".

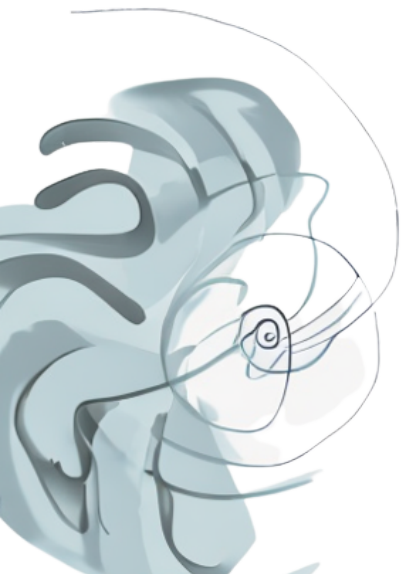
6. atala: "Adimen artifizialaren etika"

Adimen artifizialari buruz eta munduari nola eragin diezaiokeen ikasi ondoren, adimen artifizialaren etikan pentsatzen hasi zen Josu. Bere buruari galdetzen zion ea makinak programatu zitezkeen etikoak eta arduratsuak izateko.

Amak azaldu zion adimen artifizialaren etika oso gai garrantzitsua eta konplexua zela. Esan zion makinak ezin direla berez etikoak izan, etika gai humanoa eta subjektiboa baita.

"Etikak giza balio eta sinesmenekin du zerikusia", esan zuen amak. "Makinek ezarritako arauak eta protokoloak bete ditzakete, baina ezin dute erabaki etikorik hartu giza gidaritzarik eta gainbegiratzerik gabe".

Josuk ulertu zuen adimen artifizialak gizakiei erabakiak hartzen lagun diezaikeen arren, oraindik garrantzitsua zela gizakiek erabaki etikoen azken erantzukizuna hartzea.

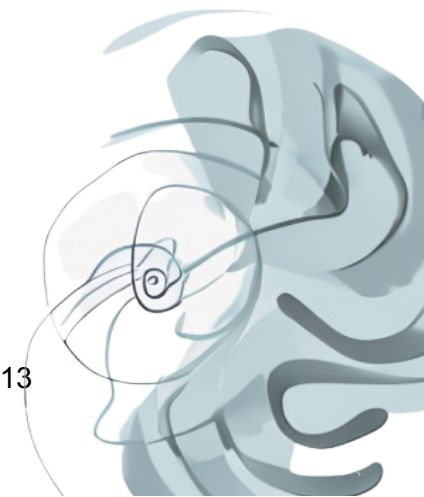
"Ulertu dut, makinak zuzenak eta zehatzak izateko programatu daitezke, baina, azkenean, gu gara, gizakiak, gure erabakiak etikoak eta arduratsuak direla ziurtatu behar dugunak", esan zuen Josuk.

Ama ados egon zen eta esan zion garrantzitsua zela adimen artifiziala modu arduratsu eta etikoan garatzea eta erabiltzea. Adimen artifizialaren garatzaileek eta erabiltzaileek beren ekintzen inplikazio etikoak kontuan hartu behar zituztela azaldu zion, eta elkarrekin lan egin behar zutela etorkizun etiko eta iraunkor bat sortzeko.

"Adimen artifizialak ondo asko egiteko ahalmena du, baina arriskutsua ere izan daiteke modu arduratsuan erabiltzen ez bada", esan zuen amak. "Gure erantzukizuna da adimen artifiziala modu etiko eta arduratsuan garatu eta erabiltzen dela ziurtatzea".

Josuk ulertu zuen adimen artifizialaren etika oso gai garrantzitsua zela eta, gizaki gisa, gure erantzukizuna zela adimen artifiziala modu etiko eta arduratsuan erabiltzen dela ziurtatzea.

12 17

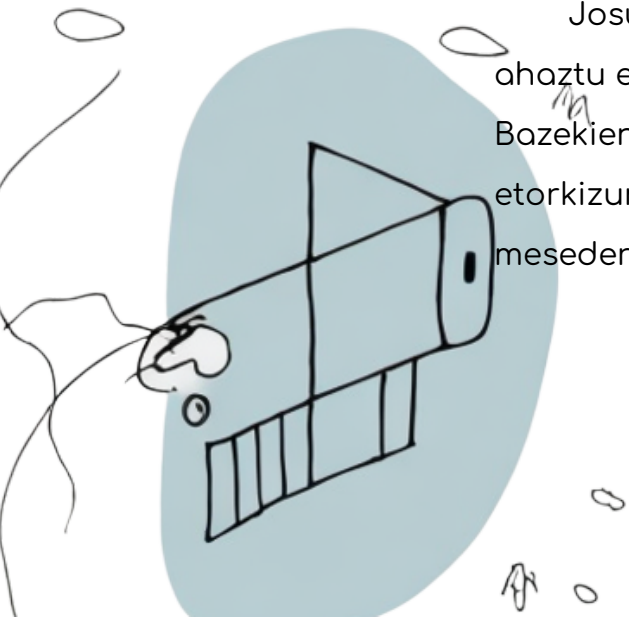

Epilogo:

Adimen artifizialari buruz ikasi ondoren, Josu konturatu zen teknologia horrek mundua modu askotara aldatzeko ahalmena zuela. Adimen artifiziala arazo garrantzitsuak konpontzen lagun zezakeen tresna boteretsua zela ere ulertu zuen, baina modu arduratsu eta etikoan ere erabili behar zela.

Josu adimen artifizialaren komunitateari nola lagundu pentsatzen hasi zen. Konputazioaren zientziak ikasi eta adimen artifizialaren garatzaile bihurtu nahi zuela erabaki zuen. Halaber, adimen artifizialerako etorkizun etiko eta iraunkorra sortzeko lan egiteko konpromisoa hartu zuen.

Josu adimen artifizialari buruz gehiago hazi eta ikasi ahala, ez zuen inoiz ahaztu etikaren garrantzia eta teknologia hura erabiltzeko erantzukizuna. Bazekien bere ardura zela adimen artifiziala guztion mesederako izango den etorkizuna sortzen laguntzea, ez bakarrik pribilegiatu gutxi batzuen mesederako.

Josuk espero zuen bere istorioak beste gazte batzuk inspiratuko zituela adimen artifizialaren mundua aztertzeraz eta elkarrekin lan egitera etorkizun hobeaz eta bidezkoagoa sortzeko guztientzat. Gazteen pasio eta konpromisoarekin, gauza handiak egin zitezaketela ziur zegoen.

AMAIERA

